FİATI 50 KURUŞ

ustura 79

GÜMRÜK

4. cilt

Bu sayı girerken dördüncü cilde,
Ustura ellerde, Ustura dilde!

-Destur ya Berber-

USTURA'dan okurlara mektup

Sayın ve sevgili okurlarımıza,

Bir buçuk yıldanberi Günaydın Gazetesi'nin haftalık eki olarak yayınlanmakta olan USTURA'nın bağımsız bir mizah dergisi olması için onbinleri aşan dilek mektupları aldık. Bu sayısıyla USTURA'nın dördüncü cildine başlamasını da fırsat bilip, okurlarımızın isteklerine uyarak Ustura'yı bağımsız bir mizah dergisi olarak sizlere sunuyoruz.

Yine aldığımız mektuplardan anladığımıza göre, en az kırk-elli bin okurumuz USTURA'ları biriktirip ciltletmektedirler. İşte bu okurlarımızın cilt düzenlerini bozmamak için USTURA'nın boyunu değiştirmedik, ama boyutunu iki katına çıkartarak (32 sayfa) sayfalarını çoğalttık. Böyleçe sizlere daha zengin ve daha bol mizah sunabileceğiz.

USTURA, yalnız Türkiye'nin en çok okunan, en beğenilen mizah dergisi değil, dünyadaki mizah dergileri arasında da önemli yeri olan bir dergi olmuştur. USTURA okurlarını bol bol güldüren, güldürürken düşündüren, bu arada öğrettiğini belli etmeden bilgiler veren bir mizah dergisidir. USTURA, hem dünya mizahının en iyi örneklerini, hem de Türk mizahının klâsik ve modern bütün güzel örneklerini sizlere sunmaktadır.

USTURA, yalnız bir mizah dergisi olmakla kalmıyor, aynı zamanda bir dünya mizah antolojisi ve mizah ansiklopedisi niteliğinde olduğundan, kitaplığınızı zenginleştiren ve kalıcı değerde bir eserdir.

USTURA, Nasrettin Hoca adına bir karikatür yarışması düzenlemişti. Bu yarışmadan çok olumlu sonuçlar alındı. Şimdi de, yine Nasrettin Hoca adına düzenlediğimiz Fıkra Yarışması sürmektedir. Bu yarışmanın sonucu alındıktan sonra Taşlama, hikâye, karikatür, fıkra ve mizahın başka dallarında yarışmalar açılacaktır.

Sayın ve sevgili okurlarımız! Her hafta cuma günleri buluşmak üzere...

Sahibi: Veb Ofset İleri Matbaacılık A. Ş. adına Haldun SİMAVİ
Yazı İşleri Müd. Ergün TUNCALI
Teknik düzen: Ceyhun AKNESİL
Yönetim yeri: Veb Ofset Matbaası Alay Köşkü Cad Cağaloğlu- ISTANBUL

Cuma günleri çıkar

ustura

Cilt: 4 Sayı: 79
26 Haziran 1970
Abone: Yıllık 24, 6 aylık 12, 3 aylık 6 liradır.
Telefon: 26 60 00

Siyasi Mizah Dergisi

ULUSLARARASI YARIŞMA

Türk Karikatürcülerine duyuru

Makedonya'nın başkenti ve Yugoslavya'daki Türklerin en yoğun olarak bulundukları Üsküp kentinde Dünya İkinci Karikatür Galerisi açılmaktadır. İlki geçen yıl yapılan bu galerinin yarışmasına bütün dünya karikatürcüleri gibi, Türk karikatürcüleri de çağrılıdır. Skopje 1970 Karikatür Yarışması'nı "Osten" adlı mizah ve yergi gazetesiyle Üsküp Çağdaş Sanat Müzesi birlikte örgütlemektedir.

Yarışmaya katılan karikatürler 20 temmuz-1 eylül arası sergilenecektir.

Her karikatürcü tek karikatürüyle yarışmaya katılabilir, ancak bu karikatürün daha önce hiç bir yerde ve hiç bir teknik ve biçimde yayınlanmamış olması gerekir.

Yarışmaya katılacak olan karikatürlerin konusu (Theme) "İnsan ve şehir" dir. (Çağrı broşürünün kapağına konulan Ferruh Doğan'ın karikatürü yandadır.

Yarışmaya katılabilmek için karikatürlerinizi çok acele şu adrese postalamanız gerekir:

"Redaction "OSTEN" p.fah 383-Skopje, Yugoslavia".

En iyi on karikatüre ödül olarak 760 dolar verilecek ve bu karikatürler Üsküp Çağdaş Sanat Müzesi'nin sürekli Koleksiyonu arasına alınacaktır. Ayrıca katılanlardan derece alanlar Üsküp ve Ohri'de beş gün konuk olacaklardır. Karikatürlerinizi beklemekteyiz.

OSTEN Gazetesi
Baş Editörü
Darko Markoviç

Üsküp Çağdaş Sanat Müzesi
Müdürü
Boris Petkovski

ÖLÜMÜNÜN 8'İNCİ YILDÖNÜMÜNDE

SAKALLI CELÂL

CELÂL YALNIZ (1887-1962)

Sakallı Celâl, bu düzensiz toplum çarkının safra gibi dışına attığı, yiğit, ilerici bir aydındı. Sağlam yapılı, sağlam düşünceli ihtiyar delikanlı iyimserliğini hiç yitirmeden, saygıya değer biçimde, hiç kimseye baş eğmeden yaşadı.

1887 de İstanbul'da doğmuştu. Bahriye Nâzırı Hüseyin Hüsnü Paşa'nın oğludur. 1907'de Galatasaray'dan mezun olduktan sonra taşra illerinde Fransızca öğretmenliği yapmış, bir okulda öğrencilerden futbol takımı kurduğu için, yobazlar, "Kâfirdir!" diyerek idamına ferman vermişlerse de, Eğitim Bakanlığının işinden çıkarmasıyla bu belâdan kurtulabilmiştir. Kendisine "Yalnız" soyadını seçen Sakallı Celâl'in yaşamı, gericilikle savaşmakla geçmiştir.

Lâyik olmayan kıyafet

Sakallı Celâl Ankara Erkek Lisesi Müdürü iken, okulun lâğımı patlamış, Sakallı Celâl, bir yazıyla durumu Eğitim Bakanlığına bildirmiş. Bakanlıktan, idare-i maslahat edilmesi yolunda cevap gelince, Sakallı Celâl, patlamış lâğımın nasıl "İdare" edileceğini düşünmüş. Kendisi tulumunu giymiş, birkaç da öğrenciyle birlikte patlayan lâğımı onarmaya başlamış. Bu sırada da liseye bir Bakanlık müfettişi gelmiş. Müdürü sormuş, "Bahçede." demişler. Müfettiş bahçeye bakmış, müdüre benzer kimse görememiş. "İşte şu!.." diye lâğım içinde çalışan tulumlu adam gösterilince, müfettiş konuşmadan gidiyor, "Lise müdürünün mevkiine nâ lâyık kıyafette bulunduğu" nu Bakanlığa rapor ediyor. Bakanlık da "Niçin nâ lâyık kıyafette bulunduğu"nu yazıyla sorunca Sakallı Celâl doğruca Eğitim Bakanlığına gidip şöyle diyor:

-Lâğım patladı, dedik, " İdare et" dediniz. Biz de lâğımı onarıp idare edelim, dedik. Lâğıma bu sizinki gibi resmî kıyafetle girilmez ya.. İdare etmenin b..içinde oturmak olduğunu anlayamamışım...

Tulum

Ankara Erkek Lisesi, şimdiki Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesinin arkasında eski bir taş binadaydı.

Lise Müdürü Sakallı Celâl, binanın üst katına çıkan eski, karanlık merdivenin yıkılıp onarılması için Eğitim Bakanlığına birkaç kere yazıp cevap alamayınca, öğrencileri okul dolaylarına siperde nöbetçi koyup, eski merdiveni dinamitle yıkmış. Bu yüzden sorğuya çekmeye kalkmışlar. Sakallı Celâl de tulumunu valizine koyup bakana gitmiş. Valizi açıp tulumu göstererek,

-Ben, demiş, müdürlükten atılırsam, bu tulumu giyerim, ama sen bu sandalyeden atılırsan çul biye giyemezsin..

Bunun içinde

Aydın'ın Germencik ilçesine incir kurtlarını temizleme makinesi getirilmiş. Orada Sakallı Celâl'den başka Fransızca bilen de olmadığı için, makinenin kullanışını prospektüsten okuyup anlayan bir o var. Bir kulübede oturan Sakallı Celâl, makineyi kullanıyor, o zamana göre de bol para kazanıyor. İhtiyacı az, parası bol... Sakallı Celâl paraları yoksul köylülere dağıtmaya başlamış. Hemen dedikodu yayılmış, arkasından da şikâyet edilmiş:

-Bu sakallı acayip adam komünist, Moskova'dan kendisine gönderilen paraları dağıtıp halkı kandırıyor.

Bir sabah polisler Sakallı Celâl'in kulübesini basıp ne var, ne yok karıştırıp aramaya başlıyorlar. Sakallı Celâl soruyor:

-Ne arıyorsunuz?

-Köylüye verdiklerini...

-Arayın!...

Polisler rafları ararlarken Sakallı Celâl,

-Orda değil! diyor.

Polisler sandığı karıştırıyor, Sakallı Celâl:

-Orda değil! diyor.

Polisler neresini karıştırıp arasa Sakallı Celâl boyuna,

-Orda değil, orda değil!.. der dururmuş.

Aradıklarını hiç bir yerde bulamayan komiser,

-Orda değil, orda değil... Pekiy, söyle bakalım, nerde öyleyse?. diye bağırınca Sakallı Celâl elini kafasına götürüp,

-İşte, bunun içinde! diyor.

Amma güzel

Bir heykelin açılış töreninde yığılan halk arasında Sakallı Celâl de varmış. Boyuna nutuklar söyleniyor, halk alkışlıyor, bando çalıyor.

Kalabalık arasındaki Sakallı Celâl başını kaldırıp heykeldeki ata bakmış bakmış da,

-Atın amma da güzel şeyleri var yahu... demiş.

Tabanca

Üsküp'de top oynadığı ve öğrencilere top oynattığı için, "Hazreti Hüseyin'in kellesiyle oynuyor" diye saldırılara uğrayan Sakallı Celâl bir kere de idama mahkûm edilip kurtulmuştu.

Lise müdürlüğünden ayrıldıktan sonra Gülcemal vapurunda ateşçilik, İmalât-ı Harbiye'de işçilik, makinistlik, İstanbul'da belediye müfettişliği, reasüransta yangın muhakkikliği gibi pek değişik birçok işlerde çalışan Sakallı Celâl bir gün Köprü'de giderken, şüpheli bir şahsı aramakta olan polisler, acayip kılıklı, heybetli, sakallı bir adam görünce,

-Sen kimsin? diye soruyorlar.

Bu soruya canı sıkılan Sakallı Celâl,

-Ben Japonum! diyor.

-Sen nasıl Japonsun? Gayet mükemmel Türkçe biliyorsun...

-Ben Türkçe bilen Japonum!...

İşkillenen polisler Sakallı Celâl'i karakola götürüp üstünü arıyorlar, bir de tabanca çıkınca büsbütün işkillenen polisler,

-Bu ne, ne yapacaksın bunu? diye soruyorlar..

O gayet sâkin cevap veriyor:

-Sizi, polisleri vuracağım da ondan tabanca taşıyorum.

-Neden?...

-Eeee, hiç belli olmuyor mu ki.. Bir zaman, hilâfeti müdafaa ediyorsunuz, sonra dönüp Cumhuriyeti müdafaa ediyorsunuz. Eğer dönüp gene hilâfeti müdafaaya kalkarsanız, işte o zaman sizi vurmak için bu tabancayı taşıyorum.

İneklik

Bu, birinci inek:

Otobüsdeydim. Sabahları otobüsler her zamankinden kalabalık oluyor. İlkokul, ortaokul lise, üniversite öğrencileri var. Saçları alnına dökülmüş bir çocuk, arkadaşına,

-Ödevi yaptın mı? diye sordu.

Arkadaşı,

-Yaptım, dedi.

-Ulan, sen ne inek-sin!..

Kendisine inek denilen çocuğa,

-Yavrum, sana arkadaşın neden inek dedi? diye sordum. Çocuk,

-Çalışıyorum da ondan, dedi, bizim okulda derslerine çalışanlara, "İnek" derler.

Bu, ikinci inek:

İkinci ineğe bir resim sergisinde rastladım. Genç ressamlar, sergilenen bir tablo önündeydiler. İçlerinden biri,

-Kırmızıyı ne güzel kullanmış inek! dedi.

Tablonun sahibine,

-Affedersiniz, size neden inek diyor? diye sordum,

-Resimlerimi çok beğendiği için, dedi.

- Bu, üçüncü inek:

"Personel Kanunu"

Bir bürodaydım. Geniş salonda dört genç kız, iki delikanlı çalışıyor. Daktilo bayanlardan biri ayağa kalktı, Hepimizin, herkesin gözü onda. Bahar dalı vücudu, meltem rüzgârı esmiş gibi dalgalandı. Başka bir daktilo kız,

-Şu ineğe bakın! dedi.

Salondan çıkan güzel kıza,

-Arkadaşımız neye size inek diyor? diye sordum.

-Kıskanıyor, çekemiyor da ondan.. dedi.

Bu, dördüncü inek:

Maçtayım. Oturduğum tribündeki seyirciler, oyunculardan birine -İneeek! ...İneeek!.. diye bağırıyorlardı.

Bağıranlardan birine,

-Neden inek diyorsunuz? diye sordum.

-Görmüyor musun?

Oynayamıyor.. Oynayamıyor inek oğlu inek! dedi...

Bu, beşinci inek:

Kahvedeyim. Temiz giyinmiş iki yaşlı adam tavla oynuyorlar. Biri öbürüne,

-Ne inek şansın var Rıza bey, dedi.

Öbürü de,

-Mustâ bey, inek gibi zar tutuyorsun, dedi.

Gazeteler:"Personel Kanunu,din görevlilerine büyük yararlar sağlıyor!."

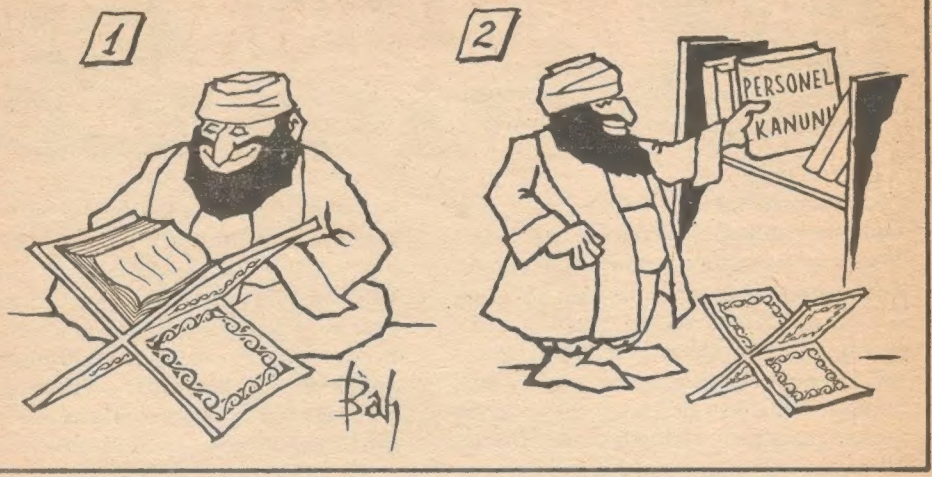

-Affedersiniz beyefendi neden zâtıâlinize inek diyorlar?..

Öbürü cevap verdi:

-İnek de ondan...

Öbür inekler:

Sinemada bilet alıyorum.Arkamdaki güzel,genç bir hanım yanındaki yakışıklı erkeğe

-Darılma ama şekerim,sen de çok ineksin! dedi.

Gece Beyoğlu Caddesinde bir kadın başka bir kadına,

-Vay inek karı vay! diye bağırıyordu.

Bir çocuk, yaşlı bir adama,

-Ne inek herif!..dedi.

Bir delikanlı arkadaşı genç kıza,

-İneklik etme! dedi.

Delikanlıya yaklaşıp

-Beni ilgilendirmez ama,çok merak ettim de...Neden bu güzel hanıma inek diyorsunuz? diye sordum.

Delikanlının yerine, güzel genç kız cevap verdi:

-Sana ne ulan inek?

-Kusura bakmayın, hanımefendi,bir ineklik ettim...

*

Orta tabaka

Sosyal sınıflar üzerinde tartışıyorlardı.

-Burjuvayı anladık,proleteryayı da anladık, ama orta tabaka ne demek?

Arkadaşı,

-Orta tabaka, orta halli insanlar demek...

-O da ne demek?

-Yani, ortaya çıkacak hali kalmamış insana, orta halli insan denir.

*

Carlo Mânzoni'den bir hikâye:

FİNCANLAR

Karolin halanın kahve takımı hep evin en güvenilir yerinde saklıdır. Bu şaheser kahve takımını görmek, için yanıp tutuşur, ama yine de pek az görebilirdik. Bunun için de herkesin evden çıkıp gitmesini beklerdik. Karolin hala alışveriş için pazara gider, hele dönmesi de uzun sürerse, keyfimize hiç diyecek yoktu. O zaman ayak parmaklarımızın ucuna basarak yavaşçacık karanlık odaya girer, özenle dolabı açar, güzelce katlanmış örtüleri kaldırıp en altta duran mukavva kutuyu dışarı çıkarırdık. Bir süre kutuyu gözden geçirir, sonra kapağını kaldırır, teker teker ince, yumuşak kâğıtlara sarılı, ince talaş arasına yerleştirilmiş olan kahve takımını coşkuyla seyrederdik. Sonra soluğumuzu tutarak fincanlardan birini alır, kâğıdını açardık. Fincan bütün güzelliğiyle ortaya çıkar, biz de hayran hayran bakardık. Bunlar, üzerinde birçok çiçek resimleri bulunan pek şık, beyaz porselen fincanlardı. İncecik ve çok güzeldiler. Küçük bir çarpma ya da ufak bir basınçla kırılmaları işten değildi.

Kahve takımı Karolin halaya düğün hediyesi olarak gelmişti. Augüst amcanın anlattığına göre, bu hediye gelince Karolin hala sevincinden zıp zıp zıplamış. Tabaklarıyle on iki fincan, bir de şekerliği olan kahve takımını yemek odasındaki büyük masanın üstüne koymuşlar. Derken Karolin hala bir gün bu değerli hediyesini yeniden ince yumuşak kâğıtlarına sarıp sarmalamış, mukavva kutuya yerleştirmiş. Bu kutuyu da yatak odasındaki dolabın en güvenilir bir köşesine saklamış. O gün bu gündür, kahve takımının tümünü hiç kimse görememiş.

Karolin hala, kahve takımından bir eşi benzeri daha olmayan bir değerli antika gibi söz ederdi. Bir konuk gelince de, kahveyi, ağız yerleri kırık bayağı fincanlar içinde verirdi. Hem de konuklarına,

-Kusura bakmayın, derdi, kahve takımımız o kadar zarif ki, fincanlardan birinin kazayla çıt deyip kırılıvermesinden çok korkuyorum... Hem sonra kırılanı yerine koyma olanağı da yok, hiç bir yerde bulunamıyor artık...

Böyle söyledikten sonra yatak odasına gider, dolabı açıp, gizlediği yerden tabağıyla bir kahve fincanı alıp, göstermek için konuklarının yanına dönerdi. Fincanla tabağı büyük özenle masanın üstüne kor, bütün konuklar hayranlıkla fincanı incelemeye koyulurlardı. Bazı erkek konuklardan biri, markasını görebilmek için fincanı eline alarak evirip çevirirdi. Adam, Amerika'yı keyfetmiş gibi,

-Aaa! Rosenthal'miş! derken,

İki delik

Hemşerisi olan Ahmet Haşim'le birlikte bir gün Boğaz'a giden bir vapura binmişler. Güverte de, birkaç kanape ötelerinde, karşılarında oturan çok uzak bir kadın bunlara bakar dururmuş.

Haşim,

-Kadın bana bakıyor, tanıdı Haşim olduğumu... demiş.

Sakallı Celâl.

-Sana değil, bana bakıyor.. demiş.

-Senin neyine baksın yahu, ben meşhur bir şairim...

-Benim sakalım var, ona bakıyor, asıl senin neyine baksın?

Sana baktı, yok bana baktı diye gittikçe tartışıp dururlarken, Hamdullah Suphi geliyor, o güzel kadına selâm verip elini sıktıktan sonra yanına oturuyor, konuşmaya başlıyorlar.

Güzel kadın bir ara Sakallı Celâl'i gösterip Hamdullah Suphi 'ye bir şeyler söylüyor. Olsa olsa merak etmiş, bu sakallı acayip adam kim, diye sormuş olacak..

Hamdullah Suphi de Sakallı Celâl'i çağırıyor. İşte tam Haşim'i çatlatacak fırsat...

Bu olayı anlatan Sakallı Celâl,

-Hamdullah Suphi'nin çağırmasını duymazdan, görmezden geldim, başımı çevirdim... derdi.

-Pekiy, neden yanlarına gitmediniz? diye soranlara da,

-Nasıl gideyim yahu, derdi, pantolonumun kıçında kocaman iki tane delik vardı.

Karolin halanın nerdeyse soluğu kesilecekmiş gibi olur, birden fincanı kapıp, yeniden gizli yerine götürürdü. Konuklara gösterdiği hep aynı fincan, yani kutu açılınca en üstte duran olduğu için, biz bu fincana, "Göstermelik" adını takmıştık. Konuklar, işte hep bu göstermelik fincanın karşısında, ağız yerleri kırık, eski fincandaki kahvelerini yudumlarlardı.

Karolin halanın düşüncesine göre, bizim bu aile andaçı kahve takımından bir metre uzakta bile olmamız korkunç sonuçlar doğurabilirdi.

Bu kahve takımı bizim için erişilmesi olanağı olmayan hayaldi.. Biz onu ancak çok uzaktan görebilirdik. Görmek değil de sezmekti bu Oysa onu elimize alıp okşamak ve Karolin halanın konukları önünde fincanı pencereye doğru ışığa tutup yaptığı gibi, saydamlığını hayranlıkla seyretmek isteği duyardık.

Bir gün evde kimsenin bulunmamasından yararlanıp, ayaklarımın ucuna basarak yatak odasına girmiş dolabı açıp kutunun en üstünde duran fincanı almıştım. Pancurdan sızan güneş ışığına tutup baktım. Işık-

YARIM REÇETE

Hasta olan arkadaşını ziyarete giden adam,

-Büyük hekim ibni Sina, bu senin hastalığın için çok iyi bir ilâç salık vermiş ama, ne yazık ki, birinci satırını unuttum, yalnız ikinci satırı aklımda... der.

Hasta umutla sorar :

-Aman, aklında kalan ikinci satır nedir?

Adam söyler:

-"...İşte böyle tamamen iyileşir ve ağrılarından kurtulur."

ta fincan pembe ve mavi yansıma - larla ışıl ışıl parlıyordu. Üzerindeki mini mini çiçek resimleri gerçekmiş duygusu veriyordu. Fincan, güneş ışınları altında, sanki içi altın tozuyla doluymuş duygusu verdi gözüme. Ama hiç onarılamayacak bir kaza oldu. Elimden kayan fincan yere düştü, tuzla buz oldu. Bu beklenmedik kaza karşısında ne yapacağımı şaşırdım ilkin. Sonra yerdeki kırıkları, parçaları bir bir toplayıp kâğıda sardım. İçi kırıklarla dolu paketi, kutunun en altına soktum. Kutudan başka bir fincan alıp, üstteki talaşların arasına yerleştirdim.

Yürek çarpıntıları içinde birkaç gün geçirdim. Sonunda bir akrabamız çıkageldi. Karolin hala yine kahve takımından söyleşmeye başladı. Yüreğim yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Derken Karolin hala hızla yerinden kalktı, yatak odasının yolunu tuttu. Az sonra kızılca kıyametin kopacağını düşünerek onun dönüşünü bekledim. Elinde fincanla Karolin hala göründü, çevresine gülücükler saçarak geliyordu. Demek hiç bişey anlamamıştı Ben de dolabı bir daha hiç karıştırmadım Ama bir süre sonra yiğenime içime dökmekten kendimi alamadım. Yiğenim, korkudan az daha bayılacaktı.

Ben de bir fincan kırdım, dedi, o fincanları ille de görmek isteğimi yenemedim. Sonra nasıl oldu anlayamadım, fincan birden elimden kayıverdi. Kırıklarını kâğıda sarıp kutunun en altına koydum. Karolin hala bütün takımı çıkarmazsa, kırık fincanın farkına bile varmayacaktır.

Bu olaydan uzun bir süre sonra kardeşimle öbür yeğenim bana sırlarını açıkladılar. Kardeşim bir yeğenimse iki fincan kırmıştı. Hesapladık, hepsi beş fincan kırılmıştı. Ama hesap doğru muydu? Bahçede toplanıp bir daha hesapladık. Kar -

Eksiksiz

Afrika'da zenciler arasında yaşayan bir misyoner, birgün yerli uşağını çağırıp,

-Oğlum, dedi. Bir yıldır yanımda çalışıyorsun, artık, huyumu suyumu iyice öğrendin. Sana bir iş söyledim mi, bu işi hiç eksiksiz yapmalısın. Kahvaltımı hazırla, dedim mi, masaya gelince herşeyi hazır bulmalıyım. Ava gideceğim, dersem av için gerekli herşey eksiksiz tamam olmalı!..

deşlerim ve yeğenlerimle sekiz kişiydik. Kırdığımız fincanları saydık: Dokuz, belki de on.. Kaç fincan kırdığımızı kesin bilmiyorduk. Hem aradan bunca yıl geçtikten sonra nasıl hatırlayabilirdik? Karolin halanın evde olmadığı bir gün içimizden birini fincanları saymaya gönderdik. Az sonra dönünce yalnızca iki sağlam fincan kalmış olduğunu, ama bunlardan birini de karanlıkta elinden düşürüp kırdığını, parçalarını bir kâğıda toplayıp kutunun en altına soktuğunu söyledi. Demek oluyor ki, çok değerli kahve takımından kala kala bir tek fincan kalmıştı, ama bu olup bitenlerden Karolin halanın haberi yoktu. Konukları gelince yine yatak odasına gidiyor, elinde o kutsal emanet gibi taşıdığı fincanla dönerek fincanı ışığa tutuyor, konukların fincanı övmelerini duydukça mutluluktan ne yapacağını bilemiyordu.

–Çok ince kardeş, kullanılacak gibi değil ki... Allah korusun bir kırılsa, bütün takım mahvolacak. Ondan sonra kaldır, hepsini çöp tenekesine at.

Yine konuklar kahvelerini eski, ağız yerleri kırık fincanlarla içiyorlar.

Biz iyice büyüdük. Ama ne zaman Karolin hala, misafirlerine çaka için yatak odasından gösterme - lik fincanı almaya gitse yüreğimiz duracak gibi olurdu. Ona çok dikkatli olmasını hatırlatmak için arkasından biz de giderdik. Elinde fincanla biraz sallanacak olsa, hemen havada fincanı yakalayıp kırılmasını önlemek için hepimiz birden tetikte dururduk. Karolin hala bu ilgimizden ötürü bizlere teşekkür ederdi. Geçen gün bizden, ölümünden sonra da kahve takımına böyle özenle bakmamızı istedi.

Bu sözler etkisini gösterdi. Zenci uşak hiç eksiksiz hizmet etmeye başladı. Misyoner birgün hastalanınca uşağına kente gidip bir hekim getirmesini söyledi. Uşak, akşama doğru dört kişiyle gelince misyoner,

– Ben senden bir hekim istedim... dedi.

Uşak,

– Ben de bir hekim getirdim, dedi. Öbürlerini işeksik kalmasın diye birlikte getirdim. Biri hekim, biri eczacı, bir papaz ve arkasındakiler de tabutçuyla mezarcı..

KAÇAR KAÇAR

Hekimin muayenehanesinde, bekleme odasında tamşan iki kadın çene çalıyorlardı. Biri,

-Kaç çocuğunuz var? diye sordu.

Öbürü,

-Dokuz, dedi, üçü on iki, üçü sekiz, üçü de beşer yaşında...

Şaşan kadın,

-Hay Allah, dedi, her seferinde üçüz mü doğurursunuz?

Öbürü,

-Yooo, dedi, bazı sefer hiç doğurmam...

ORHAN KEMAL
(1914-1970)

3 haziran günü, tedavi ve gezi için gittiği Sofya'da ölen Orhan Kemal, çok ağır koşullar, geçim zorluğu ve siyasi baskılar altında çalışarak Türk edebiyatına otuz iki kitap kazandırmış, değerli bir yazarımızdır. Ciğerlerinden, kalbinden ve kist dermit'ten hastaydı. Eski Adliye Bakanlarından Abdülkadir Kemalî Bey'in oğludur. Ceyhan'da doğdu. Babasının siyasî nedenler yüzünden yurt dışına (Suriye'ye) kaçması yüzünden ortaokul son sınıfına kadar okuyabildi, ama kendikendini yetiştirdi. Pamuk fabrikalarında işçilik, kâtiplik, dokumacılık gibi işlerle geçimini sağladı. Gerçek adı, Mehmet Raşit Öğütçü'dür, Orhan Kemal takma adıyla yazdı.

ORHAN KEMAL'den bir hikâye

İKİ BUÇUK

İşte gene hiç sevmediği bir duruma düşmüştü!

Bin kez söylemişti kendi kendine ki "Dolmuşa bindiğim zaman değil, inerken parayı vereceğim bundan sonra!"

Olmuyordu, olmuyordu Allah belâsını versin. Bundan önce bir değil, beş değil, belki de on, on beş, yirmi sefer hep aynı duruma düşmüş, şoförle takışmıştı. En temizi, dolmuştan ineceği yere gelince, inmeden önce parayı vermekti. Bir süre öyle yapmıştı. Ama bu sefer, bu sonuncu sefer... Durak kalabalıktı. Birkaç kişi koşmuşlardı, çevik bir davranışla girivermişti arabaya. Solunda iki kişi. En sağdaydı. Yanındaki bozuk paraların en küçüğü iki buçukluk. Öteki müşteriler verince o da onlara uymuş, uzatmıştı iki buçukluğu. Şoför almış, ötekilerin iki buçuk, beşliklerinin üzerini vermiş, onunkini... Bu sırada en sağdaki inip, bir başka yolcu binmeseydi şoför her halde paranın üstünü verecekti. Çünkü, davranışı öyleydi. Ama yolcu "Cağaloğlu!" deyince, şoför yeni müşteriyle konuşmaya dalmış, iki buçuğun üstünü unutmuştu.

Ne yapmalıydı şimdi? "Şoför efendi, iki buçuğun üstünü unuttunuz!" dese, şoför belki de, "Ne biliyorsun unuttuğu mu?" diye bozabilirdi. Bozmasa bile, dolmuş yolcuları şöyle bir bakarlar, içlerinden "Amma da para canlısı ha!" gibilerden geçirebilirlerdi. Başkalarının onun hakkında böyle düşün-

melerini istememekle beraber, bu türlü düşündüklerini belirtircesine yan yan bakmalarından nefret eder, cinleri tepesine toplanırdı.

Sağındakine baktı: Koca burunlu, sarkık gerdanlının biriydi. Beyden değil de efendiden. Böyleleri ukalâ olurlar. Vara yoğa karışırlar. Tartışmaya can atarlar. Nitekim: "Şoför efendi, iki buçukluğun üstünü unuttunuz.." dese, bu koca burunlu sarkık gerdanlı adam o biçim, yan yan bakacaktı. "Ne bakıyorsun?" diye terslese "Göze yasak mı var?" karşılığını alacağını iki kere iki dört eder gibi biliyordu.

Adama yeniden baktı, sanki, "Göze yasak mı var?" demiş gibi kızdı. İçinden:

"Var!" dedi.

Sanki:

"Yok canım?" karşılığını almışçasına öfkesi arttı. Gene içinden:

"Canın yoksa nasıl yaşıyorsun?"

-"Aman ne baya-ğı espri. Evlâdım espri zeki insan harcı. Sense..."

"Bense?"

"Kaşalotun birisin be!"

Tam bu sırada solundaki yolcu da inmek için şoföre seslenmişti. Araba durdu, solundaki indi. Solundakinden boşalan yere kaydı. Koca burun, sarkık gerdanlı da ortaya geçti. En sağa yeni bir yolcu. O da Cağaloğlu'na gidecekti. Teklığı uzattı. Şoför elli kuruşu omuzu üzerinden en sağdaki yolcuya uzattı. Şoför onun iki buçukluğunu sağlama unutmuştu. Bir ara:

"Şoför efendi benim iki buçukluğun üstünü unuttun!" diyecekti, vaz geçti. Adam belki de şöyle derdi:

"Ne iki buçukluğu?"

Kan tepesine sıçradı Sanki şoför gerçekten bu karşılığı vermiş gibi sinirleri gerilmişti. İçinden:

"Arabaya binerken verdim ya! "

"Hatırlamıyorum.."

"Nasıl hatırlamazsın? Yalan mı söylüyorum?"

"Ben yalan mı söylüyorum?"

"Biz bu meslekte senin gibi neler gördük.."

O zaman, o zaman dayanamaz, çıldırırdı işte:

"Beni onlarla mı kıyaslıyorsun yani?"

Şoför belki de yarım sağla arkaya dönerdi:

"Nesin ya? Hanım evladı? Dolandırıcıların, hiç biri dolandırıcılığı kabul etmez. Hele, de suratına atılır! "

"Yani?"

"Yani değil Pana - yot! "

Evet, şoförle böyle takışsalar ne olurdu sonu? Karakola mı düşerlerdi?

Birden gözü dikiz aynasına kaydı: Şoför adamakıllı sıkıydı. Alttan üstten inceltilmiş bıyığıyla da itin birine benziyordu. Takışınca arabayı durdurup direksiyondan iner, yakası - na yapışır, belki de bir kafa bir yumruk...

İçini çekti. Bu hiç de istenecek şey değil. Eli yüzü kan içinde, üstü başı toz toprak, karakola gitmek, şöförden dâvacı olmak... Üstelik sağındaki müşterilerle şoförün yanındakiler de her halde şöförden yana olurlardı. O zaman şoför: "Bana hakaret etti komiser bey! " der, hakaretin şeklini anlatır, müşteriler de onu desteklerlerdi ki, hem iki buçukluğun üstü kalırdı, hem de şoföre hakaretten kovuşturma başlayabilir, astarı yüzün - den pahalıya gelirdi.

Onun için, vaz geçmeli, hattâ iki buçuğun lâfını bile etmeden, yeni elli kuruş vermeliydi şoföre. Besbelli, unutmuştu aldığı iki buçukluğu..

Pantolonunun bozuk para cebinden iki tane sarı yirmi beşlik çıkarıp avucunda tuttu. Az sonra Çağaloğlu'na gelince inecek, inerken de parayı verecekti. Verecekti ama, neden? Elli kuruşluk yolu ne için üç.

DAKKA DUKKA

Sabahın saat üçü... Acı acı telefon zili çaldı. Adam, zorlukla uyanıp, durmadan çalan telefonu açtı. Telefonda sert bir ses şöyle bağırıyordu:

"Ben, komşunuz filânca. Bütün gece havlayan köpeğiniz beni hiç uyutmadı ... Köpeğinizi susturmazsanız sabahleyin polise şikâyet edeceğim. "

Adamın cevap vermesine fırsat kalmadan çat diye telefon kapandı.

Adam, ertesi gece saat üç için çalar saatini ayarladı. Saat tam sabahın üçünde çalmaya başlayınca adam yine zorlukla uyandı. Karanlıkta yatağından inip terliklerini giydi. Lâmbayı yaktı. Telefona gitti. Dün gece telefon eden komşusunun numarasını çevirdi. Neden sonra telefon karşıdan açıldı. Adam,

-Ben, dedi, dün gece bu saatte telefon ettiğiniz komşunuzum. Beni iyi dinleyin: Benim köpeğim yoktur!

yüz kuruşa gelecekti?.. Enayi miydi? Paraları yeniden cebine sokarken, aklından gene kavga, karakol, dolmuş müşterilerinin tanıklığı geçti. Vaz geçti cebine koymaktan. Dayak yese de yemese de karakola düşünce haksız çıkabilir, hele şoföre hakaret dümeni işin içine girerse, değil üç lira, kimbilir kaç üç liralar düşebilirdi işin içine.

Gözü yeniden dikiz aynasındaki şoförün, "İt" yüzüne ilişti:

"Allah belânı versin!" diye geçirdi "Hayvanoğlu hayvan. Suratından belli ne bok olduğun. Haram zıkkım olsun, yiyeme inşallah. İlâç parası yap. Hem de varsa en sevdiğin çocuğuna!"

Çağaloğlu'na gelmişlerdi:

"Ben uygun bir yerde ineyim!"

"Peki âbi..."

Şoför arabayı uygun yere yanaştırıp durdurdu. O, avucundaki elli kuruşu tam uzatacaktı, şoför iki buçukluğun üstünü uzattı:

"Buyurun âbi iki liranızı!"

Aldı. Dolaşan ayaklarıyle hızla uzaklaştı. Yüzü alev alev yanıyor, kendi kendinden utanıyordu.

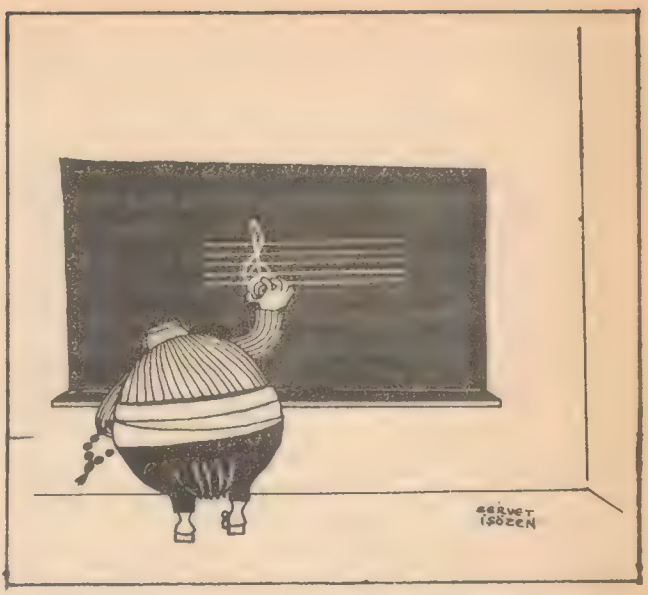

KARINCA

Cinayet suçundan otuz yıl hapse hükümlü adam, kapatıldığı hücrede can sıkıntısından gözüne ilişen duvardaki karıncalarla uğraşıp oyalanmaya başlamış. Yuvadan aldığı birkaç karıncaya olağanüstü cambazlıklar öğretmiş. Cezasını doldurup cezaevinden çıkarken, eğilip cambaz yaptığı karıncalarla yaşamını sürdürmeyi düşünmüş. İçlerinden en usta cambaz olan karıncayı da yanına alıp cezaevinden çıkmış. Yıllardır güzel bir yemek yememiş olan adam bir lokantada karnını iyice doyurduktan sonra, karıncasının ilk numarasını garsona gösterip bir deneme yapmak istemiş. Garsonu çağırıp,

- Bay garson, şu karıncayı görüyorsun ya.. diye söze başlarken, garson birden atılıp peçeteyle ezdiği karıncayı masadan atarken,

- Çok affedersiniz bayım.. demiş.

Aziz Nesin'den

Taşlama

GELİYOR

Hergün arttıkça fiyatlar yaşamak ar geliyor,
Ay otuz...bir de bakarsın ki kiralar geliyor!

Bakkalından,kasabından,manavından kaçalım,
Hangisinden be birader,bu şehir dar geliyor !

İktisadî planım var, o da "Sıkmak kemeri"...
Tam sıkarken onu,destur demeden yâr geliyor !

Az hava almak için açsam eğer pencereyi,
Şansa bak yaz günü sen,pencereden kar geliyor !

Bu ömür böyle mi geçsin,yani havyar keserek?
Bize hep eğri hıyar,onlara havyar geliyor !

Eski sevda,o vefâ nerde,sadakat nerede?
Meteliksizsen eğer yâr bile ağyar geliyor!

Hızır'ı imdâda çağırsam yetişir Azrail'im.
Gelse şeytan,sanırım yâr-ı vefakâr geliyor!

Az bulup,az daha hürriyeti istersen eğer,
Yüz mü verdik diyerek arkadan astar geliyor!

Biz tarafsız basınız,her yana birden döneriz,
Söyleyin hangi taraftan bize rüzgâr geliyor!

Ey Aziz ! Bitmeyecek taşlamalar,tut dilini,
Gözlerinden sana bak,patronun işmar geliyor!

chaval

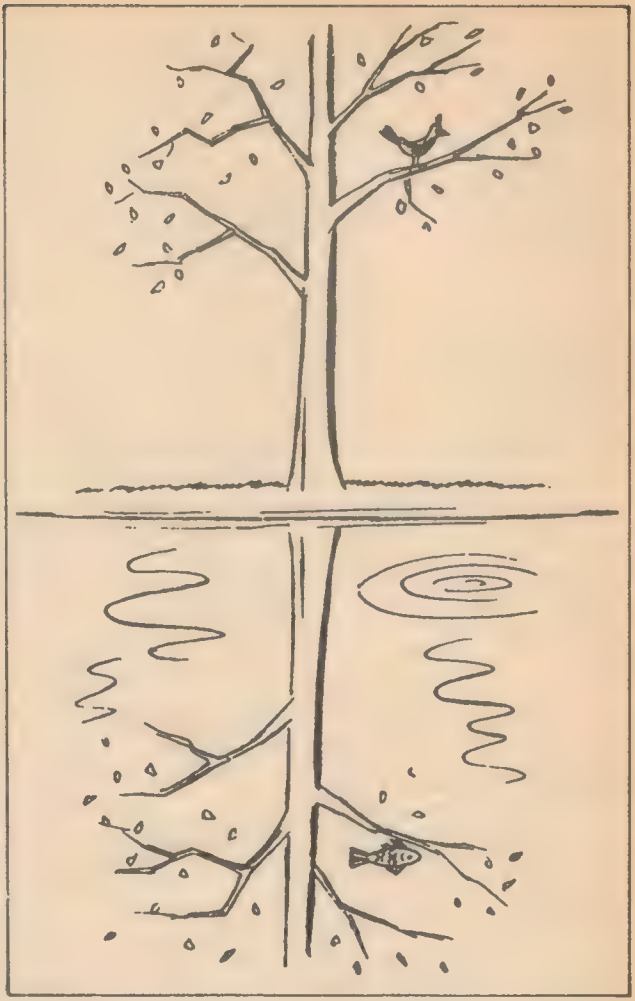

Yvan Francis Lelouarn, (Chaval), 10 şubat 1915'de Bordeaux'da doğdu. Zeki bir çocuktu, yazı yazmadan önce okumayı öğrenmişti. Daha sonraları da yazı yazdığı zaman az ama güzel yazdı. 1966'da yayınlanan "Dağınık Anılar" bunu ispatlar. Chaval bu anılarında, daha çocukken insanları ve olayları nasıl dikkatle gözlediğini anlatır.

Onu etkileyen iki erkek olmuştur: Büyükbabası ve amcası. Büyükbabası fotoğraf makinesiyle, film kameralarına ilgisini çekmiştir .. Amcası ise, (Chaval'ın söylediğine göre) milyarderdi ama değerli eşyalara değer vermeyen basit bir adamdı. Bir gün Chaval'a bir kamera hediye etti ve Chaval'a şöyle dedi: "Alışveriş etmeye bayılırım. Çünkü satıcıların beni kazıklamak için uğraşmaları beni çok eğlendirir."

Chaval'ın hiç bir zaman büyük bir isteği olmadı. "Benim geçim durumum daima normaldi ve bu bana her zaman gerçek ve büyük bir kuvvet vermiştir ... Beni kimse korkutamaz" der.

O kardinal olmak istemiş. Ama sonunda Bordeaux'daki akademiye gitmiş, sonra Paris'deki Güzel Sanatlar Akademisi'ne geçmiş. O - rada karısıyle tanış - mış ve okulu terk et - miş. Resim ve karikatür çalışmaları yapıyordu. Resim kalemi parmaklarından biri oldu ve 1946'dan sonra üne erdi. Paris Match, Figaro, Le Rire ve Punch'da çalıştı. 1950'de Carrizey, 1953'de "En İyi Uluslararası Desinatör" ödülünü kazandı.

Amerika'da, Japonya'da ve Paris'de sergi açmıştır.

Büyük şehirlerin gürültüsünden nefret eder, ama kendisinin yapabileceği gürültülerden hoşlanırdı. Çok sakin ve gürültüden uzak, 22 ocak 1968'de Paris'de öldü.

Chaval, az kimse tarafından anlaşılmaktan, hoşlanmazdı.

Cennet
Caddesi

hardal yiyen köpek

İki serseri, ikisi de yirmi dört saattir açtılar. Ağızlarına bir lokma bir şey koymamışlardı.

Birinci sınıf, büyük lokanta vitrinindeki yemekleri, balıkları, tatlıları seyrederken ağızlarının suyu akıyor, yutkunuyorlardı. İki serseriden açıkgöz olanı, camdan salonda yemek yiyenlere baktı. Şişman bir madam masada yemek yiyordu. Cins, iri bir köpek de, tıpkı bir insan gibi madamın yanındaki sandalyede oturuyordu. Köpeğin ayrı bir tabağı vardı. Madam hem kendi yiyor, hem köpeğini besliyordu. Açıkgöz serseri sağ elinin iki parmağını şaklattı,

-Tamam, dedi, ben zilliği kırmanın yolunu buldum.

Arkadaşının sormasına meydan bırakmadan lokantadan içeri girdi, madamın masasına oturdu. Garsona bir et suyu söyledi. Sonra madama,

-Köpeğiniz çok güzel madam dedi.

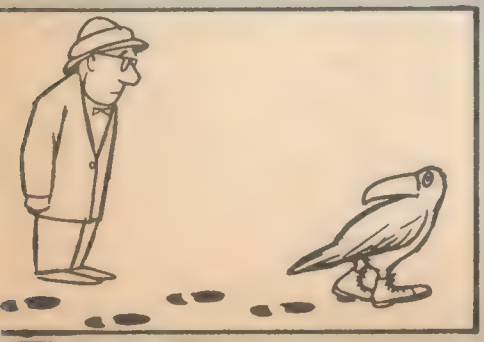

Madam, köpeğinin sevilmesinden memnun,

-Evet, kurttur, halis kurt... dedi.

Serseri,

-Ben köpeklere çok meraklıyım, dedi, pek çok köpek besledik. Evimde de şimdi üç tane kurt köpeğim var...

-Yaa... Öyle mi?..dedi madam. Köpek üzerinde konuşmaya başladılar. Bir ara serseri,

-Bu kurt köpekleri harda-la bayılır, dedi.

Madam,

-Şaka ediyorsunuz. dedi.

-Hayır madam, ciddi söylüyorum. Kurt köpekleri iştahla hardal yerler.

-Yanılıyorsunuz, katiyen yemezler.

-Yerler adam...

-Yemezler.

-Pekâlâ... Madem ki iddia ediyorsunuz, bahse girelim. Şimdi tecrübe ederiz. Eğer sizin köpeğiniz hardal yemezse, ben sizin ve köpeğinizin yediğiniz yemek paralarını ödeyeceğim. Eğer yerse siz benim yemeğimin parasını verin.

-Ben köpeğimi bilmez miyim?.. Yemez diyorum size.. Bahsi kaybedeceksiniz.

Madam bahse girmişti. Serseri bıçağın ucuyla bir hayli hardal aldı. Kurt köpeğinin kuyruğunu kaldırdı. Hardal hayvanın kuyruk altına sürdü. Acı hardal, hayvanın gerisini yakmıştı.

Köpek o acıyla kuyruk altını yalamaya başladı ve çarçabuk hardalı temizledi.

Madam şaşırmıştı. Ama bahsi de kaybettiği için, serseri - nin yiyip yuttuğu dört porsiyon yemeğin parasını da ödedi. Serseri madama teşekkür edip dışarı çıktı.

Camdan onu seyreden arkadaşı,

-Ulan, ne numara çevirdin ? diye sordu. Açıkgöz serseri arkadaşına olayı anlatınca, o da tıpkı onun gibi parmaklarını şaklattı,

-Tamam, dedi, ben de zilliği şişirmenin yolunu buldum.

Açıkgöz serseri, arkadaşının arkasından,

-Ulan, karı bu sefer yutmaz! diye bağırdı ama, arkadaşı lokantaya dalmıştı bile... O da madamın masasına oturdu:

-Madam, köpeğiniz çok güzel!.. diye laf attı.

-Evet, halis kurttur,

-Köpekleri çok sevirim, bu kurt köpeklerinin bir fena huyları vardır, hiç hardal yemezler.

Az önce, gözünün önünde köpeği hardalı yediği için madam,

-Yanılıyorsunuz, dedi, hem de bayıla bayıla yiyor.

-Katiyen yemez madam.

-Yer diyorum mösyö...

-Madem ki bu kadar iddia ediyorsunuz, öyleyse bahse girelim.

-Nesine isterseniz mösyö...

-Eğer yerse ben sizin yemeğin parasını öderim.

-Yemezse, ben de sizinkini ödeyeceğim...

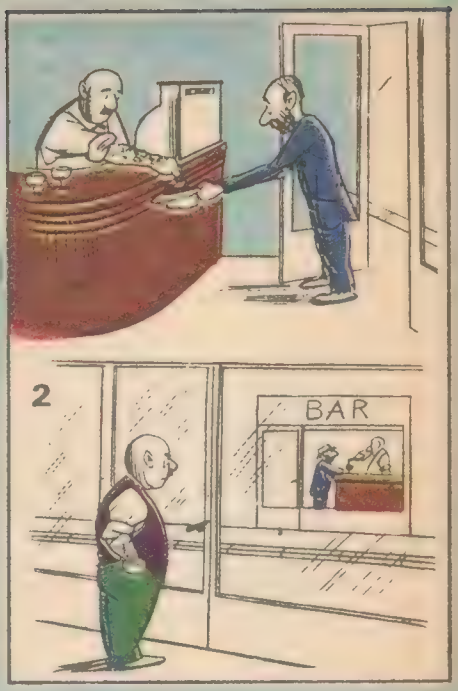

Madam yüzde yüz bahsi kazanacağına inanıyordu. Serseri bıçağa bolca hardal sürdü. Tıpkı az önce arkadaşının yaptığı gibi köpeğin kuyruğunu kaldırdı, hardalı hayvanın gerisine sürdü. Hayvanın arkası yanmaya başladı. Fakat daha önce yaladığı hardaldan ağzı da yandığı için, bu sefer sandalyeden yere atlayarak, yol keçesinin üstüne oturdu. Arkasındaki hardalı keçeye süre süre temizledi.

Bu sefer de bahsi kaybeden madam, ikinci serserinin de yemek parasını ödedi.

Şimdi madama,

-Köpeğiniz hardal yer mi ? diye sordukları zaman, Madam,

-Evet, o haltı yer ama, akıllıdır, yalnız bir kere yer, benim gibi her zaman yemez! diyor.

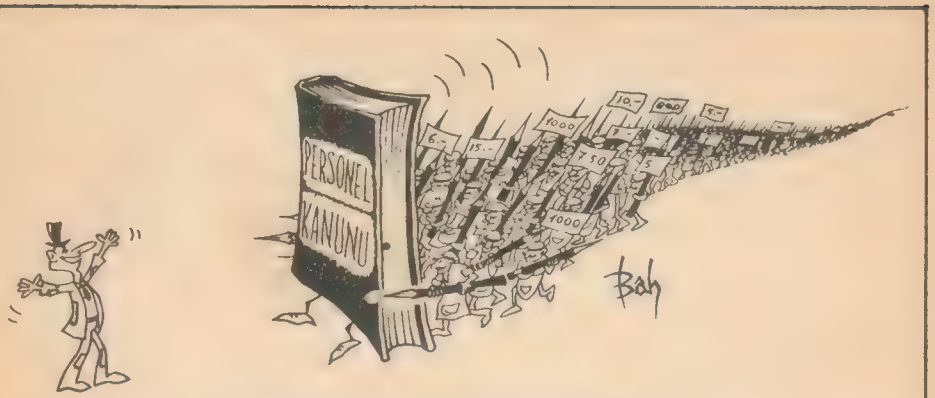

Dar gelirli –Ooooh !. En sonunda geliyor!

ANLAT DERDİNİ MARKO PAŞA'YA!

Adapazarı'ndan Bay Osman Ö. Yazıyor :

"Paşam,

Yirmi yaşında bir üniversiteli - yim. Sevdiğim kız, kalpsiz olduğumu söylüyor. Hastalandım. Doktora git - mem gerekti. Muayene eden doktor

-Bu yaşta yazık, sende kalp var ! dedi.

Acaba hangisi haklı ? Siz ne der- siniz ?

MARKOPAŞA :

"İkisinin de yanılmış olmasını dilerim."

İstanbul-Bay S. Tanyollu'ya :

"Ahret Yolcuları"başlıklı taş - lamanız başarılı. Taşlama yarışma- sı açtığımız zaman gönderiniz.

Kalamış'tan bir bayan oku - rumuz soruyor :

"Paşam,

"Gerdaniye puselik" ne demek - tir ?

MARKOPAŞA :

Gerdaniye buselik çok iyi bişey- dir. Gerdan, bilindiği gibi, insanın çene altıyla göğsü arasındaki bö- lümdür. Gerdaniye'ye gelince.. Ot- lak'tan otlakiye, pişman'dan pişma- niye, icat'tan icadiye gibi uydurul - muş bir kelimedir ki, nasıl İcadi - ye'de gezilir, pişmaniye yenilir, ot- lakiye'de otlanırsa, Gerdaniye de işte böyle eni boyu olan bir dişi sf- ne demektir. Yoksa şimdiki genç kız- ların iki serçe parmaklık gerdanına gerdaniye denilemez. Gerdaniye daha çok, balık eti alaturka kadın- larda bulunur. "Buselik" demek, öpülecek gibi, öpülecek yer, demek- tir. Hani kasaptan et alırken, ye- meklik olsun, şişlik olsun, köftelik olsun, denilmez mi ? "Buselik" de işte böyle, bunun gibi bişeydir, "Ö - püşlük olsun" demektir. Her halde şimdi "Gerdaniye Puselik"in ne de - mek olduğu anlaşılmıştır. Gerdani- ye, kadının gayet manzaralı, balkon- lu bir yeridir ki, o mahalden eski zenperestler bûs eylerler idi.

LÂFIN

★ *Bir kadın için, erkeklerin kendisini çekici bulmadıkları bir yaşa gelmesi acıdır. Ama bundan daha acı olan bişey vardır: Bir erkeğin, kadınlar için zararsız sayılan yaşa gelmesi.*

★ *Hâlâ genç oldığunuzu iddia etmenizin hiç bir zararı yok; ama sakın bu iddianızı kadınlara ıspat etmeye kalkışmayın!*

★ *Bir erkek söylediklerine karısının önem vermesini istiyorsa, söyleyeceklerini karısının yanında başka bir kadına söylemelidir.*

★ *Bekâr, yatağa iki yanından da girebilen insandemektir.*

★ *Kadınlar ikiye ayrılır: Dikkatliler, dikkatsizler. Dikkatsizler, eldivenlerini kaybedenlerdir; Dikkatliler ise eldivenlerinin yalnız tekini kaybedenlerdir.*

★ *Akıl öyle olağanüstü bişeydir ki, doğduğunuz anda çalışmaya başlar ve bir kalabalık önünde konuşmaya başlayıncaya kadar çalışması sürer.*

CÜCÜĞÜ

Malatya'dan S. Ç. soruyor:

Paşam efendim,

17 yaşında bir kardeşim var. Küçükken öyle iyi, öyle doğru bir çocuktu ki, bütün arkadaşları ona şeyh derlerdi. Şimdiyse kumar oynuyor, daha başka kötü şeyler de yapıyor. Aman Paşam, bana bir akıl ver.

MARKOPAŞA:

Zavallı çocuğun hiç kabahati yok. Bütün kabahat, ona şeyh diyen arkadaşlarında. Siz niçin kardeşinize şeyh denilmesine o zaman engel olmadınız? İnsana kırk kere deli deyince deli olurmuş. Kardeşiniz de kendisine şeyh denile denile sonunda şeyh olmuş. Tedavisi hemen hemen yoktur. Kötü huyları ve alışkanlıkları artarak günün birinde politikaya da bulaşırsa, işte o zaman siz kurtulursunuz, biz, hepimiz çekeriz.

Pendik'ten A. U. yazıyor :

Paşam, derdime bir çare bulsanız çok sevineceğim. En kısa zamanda sakalımın çıkmasını istiyorum ne yapayım ?"

Markopaşa :

Mektubunuzun tarihine baktım. Altı ay öncenin tarihini taşıyor. Cevap sırası ancak şimdi gelmiş. Sakal çıkması için tek çare vardır. Sakal çıkana kadar sabırla beklemek.. Bu altı ay içinde herhalde sakalınız çıkmıştır. Nasıl olsa kızlar da takma saç, takma kirpik, takma göğüs ve takma başka şeyler takıyorlar. Hiç üzülmeyin: Dengi dengine...

Taşlama gönderen okurlarımız: (Çerkeş'den K. Ç., Kızıltoprak'dan N. T., Gaziantep'den F. Y., ve T. Y., A. U.) Ustura'da taşlama yarışması açtığımız zaman taşlamalarınızı bekliyoruz.

Yıl 1962, mart ayının ilk günleri. Bir genç, Zübük Mizah Dergisi Yönetimevine girdi. Karikatürler yapmıştı. Zübük'de yayınlanmasını diliyordu. Bu İzmir'den gelen gencin karikatürleri arasından biri, Zübük dergisinin 19 mart 1962 günlü. 7 inci sayısında yayınlandı. Sekiz yıl önce yayınlanmış bu karikatürü-aşağıda görmektesiniz. Neden bir kez daha yayınladığımızı şimdi açıklayacağız.

Millî oyunlardan! Bizim oyun...

İzmir'den gelen genç Zübük dergisine sürekli karikatürler getirmeye ve İzmir'den postayla göndermeye başladı. Bu karikatürlerden bir tanesi çok beğenildiği için, 8 sayılı Zübük dergisinin birinci sayfasında yayınlandı. Bu karikatürü-aşağıda görmektesiniz.-neden bir kez daha yayınladığımızı şimdi açıklayacağız.

İzmir'den gelen genç karikatürcünün adı Erdoğan Özer'di. 1965 de Kanada'daki Montréal uluslararası karikatür yarışmasına katılmış, karikatürü sergiye alınmıştı. Zübük'de yayınlanmış ve yanda gördüğünüz karikatürüyle -bu karikatürü yeniden çizerek- 1966 da yine Montréal yarışmasına katıldı ve bu karikatürle birinciliği kazanarak 5 bin dolar aldı.

Erdoğan Özer'in 1966 Montréal Yarışmasında 5 bin dolarlık büyük ödülü kazanan karikatürü.

Erdoğan Özer

1939'da Burdur'da doğdu. Gazeteciliğe başladığı 1960 yılına kadar fayans ve mozaik işçisiydi. 1965'te İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nden mezun oldu. Karikatüre 1961 yılında başladı.. Yapıtları yerli ve yabancı basında yer aldı. 1966'da Kanada 3.Uluslararası karikatür yarışmasında 5 bin dolarlık "Büyük Ödül"ü kazandı ..

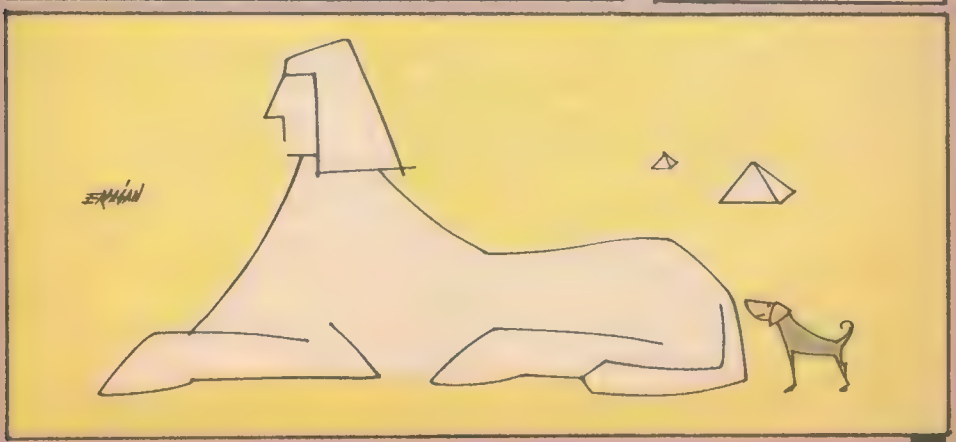

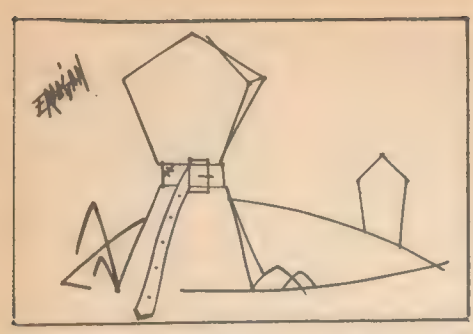

ERDOĞAN ÖZER'den KARİKATÜRLER

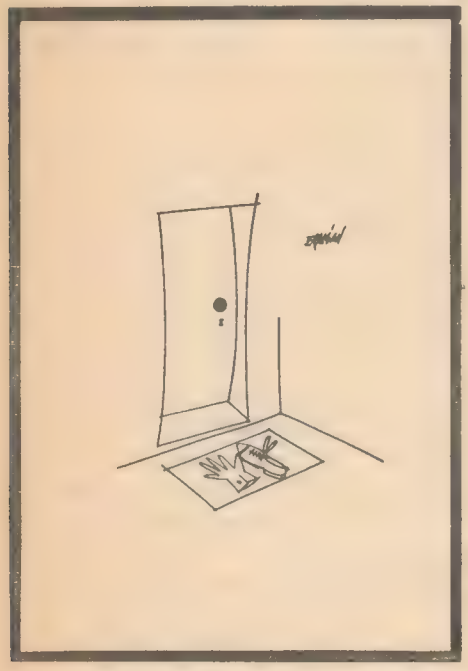

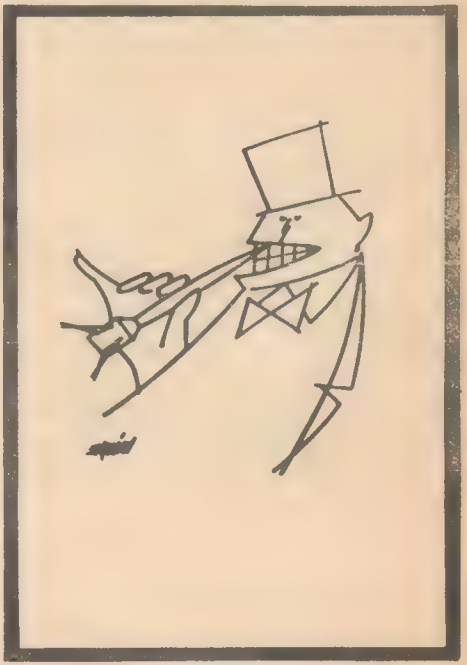

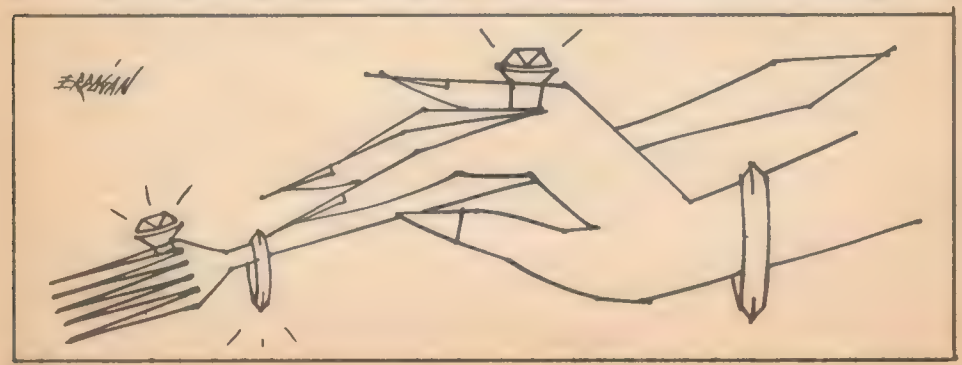

USTURA

Dört yıllık tıraştır bu, teslim eyledik başı;
Siyasi berber başı uzatma çok tıraşı;
Refahı gözlemekten gözümüz oldu şaşı...
Berberde de kalmamış bakılacak mostura;
Elde keskin ustura, sür bastıra bastıra!

Ağır ağır sabunla, hem anlat dura dura;
Sıra kapağı vuran muhalifler kudura;
Dinleriz biz alıştık, bakmayız hiç kusura ...
O biçim demokrasi...Getirmeyin gır gıra;
Elde keskin ustura, sür bastıra bastıra!

Berber başı konuşur lâf bozdura bozdura;
Memleketten, vatandan hep coştura coştura;
Yeter ki o konuşsun, bizim çene boş dura...
Dilsiz yaptılar bizi hep sustura sustura!
Elde keskin ustura, sür bastıra bastıra!

Biliyoruz yıllardır neler dediklerini;
Kaç apartman, fabrika nasıl diktiklerini;
Çıkartalım mideden bir gün yediklerini;
Ya öğürte öğürte, ya kustura kustura...
Elde keskin ustura, sür bastıra bastıra!

Berber başı kürsüde gene rakamlar saydı.
Usturayı bırakıp ne gün tıraştan caydı?
Her gün perdahtan sonra ince bir sinek kaydı...
Nurlu ufuklar derken kavuşacağız nura;
Elde keskin ustura, sür bastıra bastıra!

Daha çoook tıraşlar bizde bu sakal varken;
Bizde böyle rehavet, berberde maval varken;
Dinleriz koyun gibi bu ses, bu kaval varken...
Alışmışız bir kere tıraşa ve kıtıra;
Elde keskin ustura, sür bastıra bastıra!

Mukadder ÖZAKMAN

Kim Bilmez Bunu?

Zaman zaman radyoda yapılan, "Bilgi Yarışmaları", dinleyicilerin de bilgilerini yoklamalarına yol açıyor.

"Ben olsam ortalığı silip süpürürdüm Dua etsinler ki karşılarına bu salak çıktı."

Evet, radyoda sorular sorulur ve dinleyiciler oturup, kalkarak, heyecanlanarak şu cevapları verirler:

Coğrafya:

Dünyanın kıtaları şunlardır: Kuzey Amerika, Avrupa, Afrika, Asya ve Japonya.

Edebiyat:

Necip ~~Fazıl~~ Hüsnü, ya on dokuzuncu ya da yirminci yüzyılda yaşamış bir şairdir; en ünlü mısrası şudur: "Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde.

Tarih:

Amerika'ya adını veren kişi Amerigo Vespuci'dir; yumurtayı dik durdurmasıyla ün kazanmıştır.

YARIŞMA FİKRALARI

İzmir-1299 Sok. No-9 C, Erdinç Ciniviz yazıyor:

176 İLK FİLM

Köyden seyrek şehre inen adam, ilk olarak şehirde bir sinemaya girmiş. Seyrettiği ilk filmin bir sahnesinde bir kadın evinin penceresi önünde soyunurken tam çırılçıplak kalacağı sırada pencere önünden bir otobüs geçtiği için, kadının çıplak kaldığı görülmemiş.

Film bitip herkes sinemadan çıkınca, onun bir bilet daha aldığını gören arkadaşı,

-Demin seyrettik ya bu filmi.. Demiş.

O da,

-Ben bir daha göreceğim demiş, her seferinde de o otobüs denk gelecek değil ya....

■

Kırkağaç-Cin Osman Mah. 72. Sok. No: I70 Hamdi Somay yazıyor:

177 DUVARA DAYADIM

O zamanın büyük kentlerinden birinden memur olarak Akşehir'e gelen bir adam, herke-

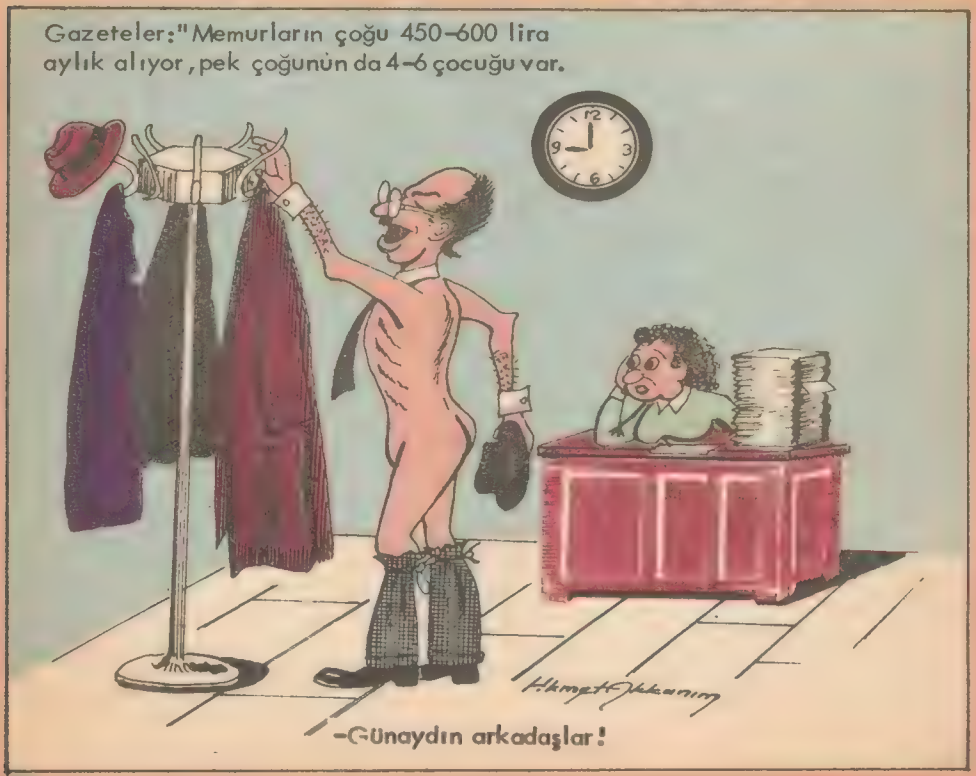

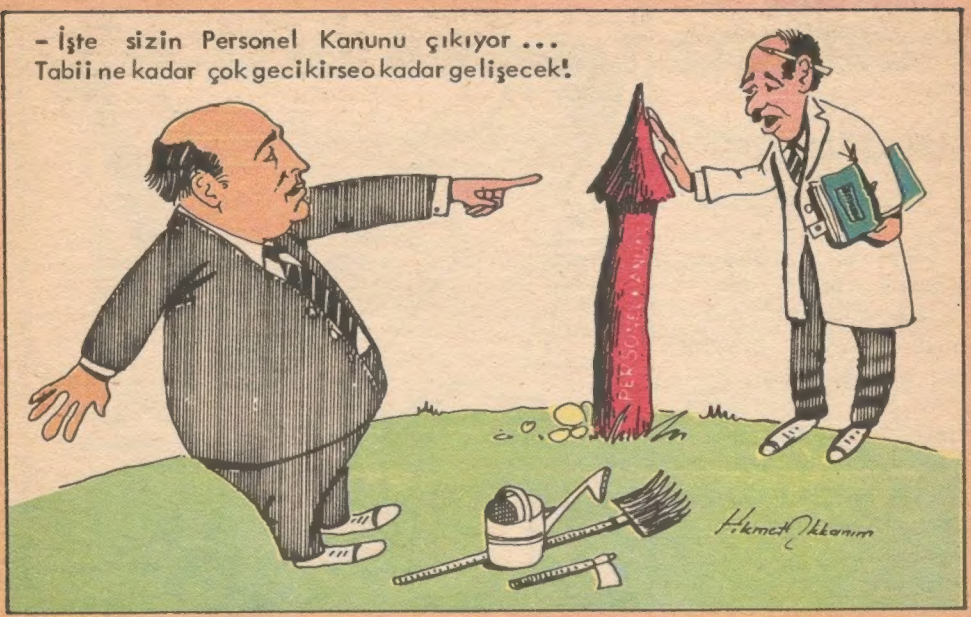

sin ağzından Nasrettin Hoca lafı ve onun fıkralarını duyunca, Hoca' yı küçümseyerek,

-Kim oluyor bu Hoca da... demiş.

Ordakiler de, kendini nükteci sanan bu adama,

-Git evine de hele, bir boy ölçüş, kim olduğunu anlarsın... demişler.

Hoca'nın ev adresini alan adam çıkmış yola. Öbürleri de, bakalım ne olacak, diye arka yoldan Hoca'nın evinin yolunu tutmuşlar.

Adam, Hoca'nın evini sora sora giderken, bakmış ki sakallı bir adam, bir evin duvarına omuz vermiş, duruyor. Ona,

-Buralarda Nasrettin Hoca'nın evi varmış, nerde biliyor musun ? . diye sormuş.

Sakallı adam da,

-Yakındır, demiş, ben sana gider çağırırdım ama, şu komşunun duvarı içerden göçmüş de dışarı börtlememesi için, kendisi duvarcıyı çağırana kadar bana dayanmamı söyledi. İstersen, gel sen dayan, ben de gidip Hoca'ya haber vereyim.

Adam, evin duvarına omuzunu dayayınca Hoca da evinin yolunu tutmuş. Öte yoldan gelenler karşılaşınca,

-Aman Hoca, demişler, seninle aşık atmak isteyen biri vardı, senin eve yolladık, görmedin mi?

Hoca gülümseyerek,

-Gördüm, gördüm, demiş, bir hoşça adamdı, ben onu dinlensin diye evin duvarına dayadım, bıraktım... demiş.

■

Eskişehir-Osmangazi Mah. Sinan Sok 5/2 Mehmet Özyeğin yazıyor:

178 DİLEKÇE

Bir gün itfaiye komutanlığına şöyle bir dilekçe gelmişti:

"Şehir İtfaiye K. Eskişehir.

Evim yanmaktadır. Gerekli işlemin yapılmasını bilginize arz ederim."

Bakanlıklar (Ankara) Karanfil Sok. 50/2 Lâtif Öngü yazıyor:

ANLAŞAMAZLAR

Birgün Hoca'nın karısı,

-Eyvah, köylüler toplanmış, bizim dananın kuyruğunu kesecekler, diye feryat ederek içeri girdiği halde, Hoca'nın hiç aldırmadan çubuğunu tüttürmesine büsbütün sinirlenip,

-Ne duruyorsun, koşsana, der, dananın kuyruğunu kesecekler.

Hoca, umursamadan,

-Boşuna telâşlanma hanım, kesemezler.. der.

-Kesemezler olur mu, kesecekler...

-Sen beni dinle, kesemezler....

-İyi öyleyse, kessinler de gör...

-Karıcığım, kesemezler. Çünkü, biri ucundan keselim, der. Öbürü, ortasından keselim, der. Daha öbürü, dibinden keselim, der. Anlaşamazlar bitürlü. Sonunda kavga eder, dağılıp giderler...

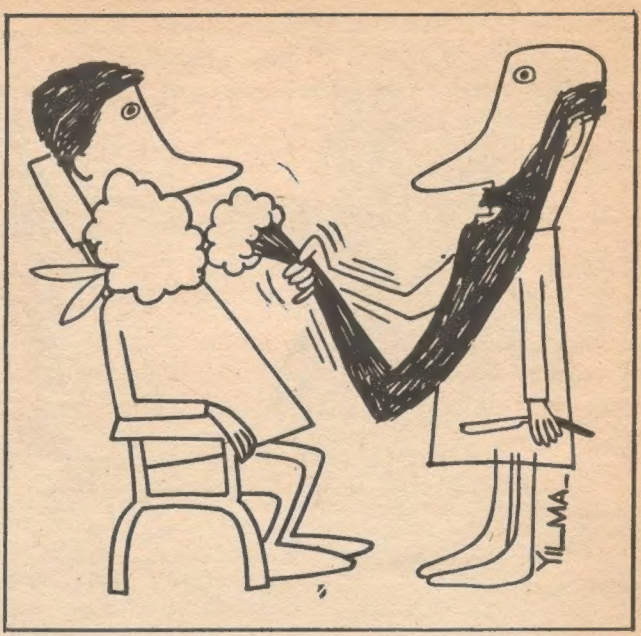

*

Adana-27 Mayıs İlkokulu öğretmeni H. Cevat Mutluay yazıyor:

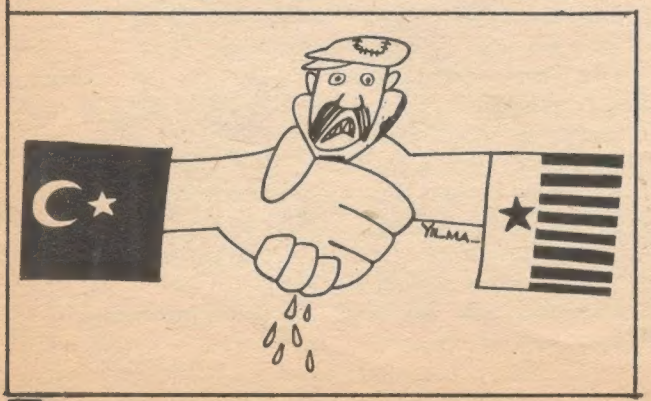

...TİRET!

Mersin'in Mut ilçesinin bir köyünde, eskiden bir eğitmen, öğrencilerine zihinden şöyle hesap yaptırırmış:

-Çocuklar, on üç, sekiz daha kaç eder?

-Yirmi bir...

-Birini.. tiret!

-Yirmi.

-Aferin.. Beş, dokuz daha kaç eder?

-On dört...

-Dördünü... tiret!

-On...

Bir gün yine eğitmen zihinden hesap yaptırırken, okula gelen müfettiş de onları kapıdan dinliyormuş.

-Çocuklar on sekiz,

dört daha kaç eder?

-Yirmi iki.

-İkisini... tiret!

-Yirmi...

O sırada müfettiş içeri girip öğrencilere sormuş:

-Bu derslikte kaç kişiyiz?

-Çocuklar bağırmışlar:

-Otuz yedi...

Müfettiş, öğretmeni işaret edip,

-Birini.. tiret!.. Ne kaldı?

-Otuz altı.

-Aferin...

Eğitmenin işine son verilmiş.

*

Istanbul - Yeşilköy Eski Havaalanı Cad. 16 Ekrem Tuna yazıyor:

O GÜN BUGÜN

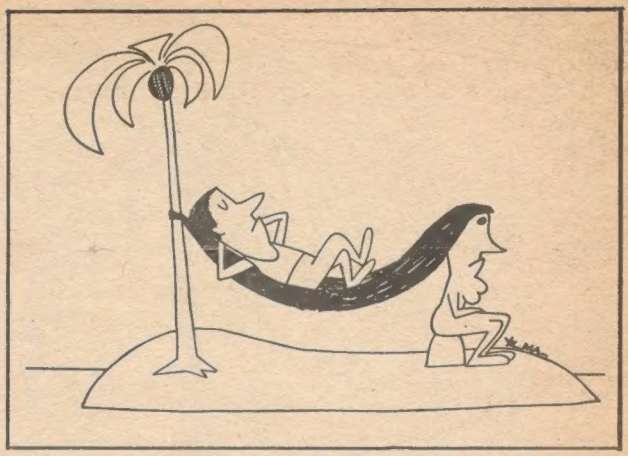

Eski zamanda köpekler, belediyecilerin kendilerini zehirleyip öldürmelerinden yakınan bir dilekçe yazdırır ve hep birden bunu valiye götürmeye kalkarlar. Ama önlerine bir nehir çıkınca, dilekçeyi ıslatmadan nasıl karşıya geçirecekleri bir sorun olur. Sonunda, dilekçeyi içlerinden birinin "Nazik yeri"ne sokup korumayı düşünürler. Hep birlikte sevinçle nehire dalarlar, ama tam yarı yerindeyken bir fırtına kopar. Can derdine düşen köpekler, kendilerini zorlukla karşı kıyıya atarlar. Yeniden toparlanırlar. Ama bir de bakarlar ki, mektubu koruyan mektupçu, köpek yok, zavallı boğulmuş...

İşte o gün bugün, belediye hâlâ köpekleri, zehirleyerek öldürmekte ve köpekler nerde karşılaşırlarsa karşılaşsınlar, birbirlerinin arkalarını muayene ederek o zamanki dilekçelerini aramaktalar.

DUYURU

62 ve 67 inci sayılarımızda, yarışma için fıkra gönderme süresinin 20 mart'ta son bulduğunu okurlarımıza duyurmuştuk. Böyleyken kimi okurlarımız yine de yarışma için fıkra göndermektedirler. Süre son bulduktan sonra gönderilen fıkralar yayınlanmayacak ve yarışmaya giremeyeceklerdir.

Önce de duyurduğumuz gibi, hangi fıkranın birinci olacağı, okurlarımızdan alacağı oy sayısıyla belli olacaktır. En çok oyla birinci olacak fıkraya oy veren her okurumuza değerli birer kitap armağan edilecektir. Onun için çok beğendiğiniz fıkraları şimdiden işaretleyiniz. Oylarınızı ne zaman göndereceğinizi ayrıca bildireceğiz.

Bu sayısıyla Ustura, hem yeni biçimde, 32 sayfa olarak çıkıyor, hem de dördüncü cildine başlıyor. Bu yenilik ve değişiklik Ustura'ları biriktirip ciltletmeniz için bir fırsattır. Her Ustura cildiyle bir mizah hazinesine sahip olacaksınız!.